X kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 14)**

z dnia 9 maja 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii (nr 14)

9 maja 2024 r.

Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii, obradująca pod przewodnictwem posła **Bartłomieja Pejo (Konfederacja),** przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie informacji o krajowym planie działania w sprawie programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 r.;

– rozpatrzenie informacji na temat prac nad wykorzystaniem sztucznej inteligencji w sądownictwie;

– sprawy bieżące.

W posiedzeniu udział wzięli: **Dariusz Standerski** sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami, **Zbigniew Wiśniewski** dyrektor Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Jacek Oko** prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej wraz ze współpracownikami, **Maciej Lewandowski** wiceprzewodniczący Komitetu Przełomowych Technologii Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, **Robert Śmietanka** prezes zarządu SoftCream Software, **Rafał Wieczerzak** koordynator e-Izby ds. AI Izby Gospodarki Elektronicznej, **Michał Jaworski** ekspert Konfederacji Lewiatan, **Joanna Karczewska** członek Stowarzyszenia ELKApw oraz **Szymon Ponitka** rzecznik prasowy Korony Młodych.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Jakub Błoński** i **Magdalena Krzymowska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dzień dobry, witam państwa. Otwieram posiedzenie Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii. Stwierdzam kworum. Witam panie i panów posłów. Witam pana ministra Dariusza Standerskiego, sekretarza stanu w Ministerstwie Cyfryzacji wraz ze współpracownikami. Witam pana Zbigniewa Wiśniewskiego, pełnomocnika ministra sprawiedliwości do spraw informatyzacji, koordynatora do spraw informatyzacji sądownictwa powszechnego, dyrektora Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych wraz z zespołem. Witam serdecznie. Witam prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej, pana Jacka Oko wraz ze współpracownikami. Bardzo serdecznie witam, panie prezesie. Witam przedstawicieli organizacji branżowych, społecznych, samorządowych i środowisk naukowych m.in. Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji, Konfederacji Lewiatan, Stowarzyszenia ELKApw. Witam wszystkich państwa bardzo serdecznie.

Szanowni państwo, porządek dzisiejszego posiedzenia przewiduje w punkcie pierwszym rozpatrzenie informacji ministra cyfryzacji o krajowym planie działania w sprawie programu polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 r. W drugim punkcie rozpatrzenie informacji ministra sprawiedliwości na temat prac nad wykorzystaniem sztucznej inteligencji w sądownictwie powszechnym. Punkt trzeci to sprawy bieżące i w tym punkcie rozpatrzymy wniosek Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego o przyznanie patronatu honorowego nad XI Kongresem Polska Chemia. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie widzę, przechodzimy zatem do rozpatrzenia punktu pierwszego porządku dziennego. Bardzo proszę pana ministra Dariusza Standerskiego o przedstawienie stosownych informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Dariusz Standerski:

Bardzo serdecznie dziękuję, panie przewodniczący. Wysoka Komisjo, pozwolą państwo, że podzielę wystąpienie na dwie części. W pierwszej części krótko sprawozdam stan prac nad programem, a następnie przedstawię najważniejsze założenia projektu programu.

Konieczność przygotowania tego dokumentu wynika z decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady z grudnia 2022 r., ustanawiającej program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie" do 2030 r. Ta decyzja zobowiązała państwa członkowskie Unii Europejskiej do przedłożenia komisji krajowych planów działania do dnia 9 października 2023 r., zatem jest tutaj opóźnienie. Należy jednak przyznać, że z przyczyn niezależnych kalendarza wyborczego, ze względu na dyskontynuację prac legislacyjnych, trudno było przyjąć ten dokument dokładnie w tym terminie – dokument, który powstał w Ministerstwie Cyfryzacji, ale ma naturę rozproszoną i powstawał we współpracy z wieloma ministerstwami oraz urzędami. Należy tu wymienić m. in. Ministerstwo Rozwoju i Technologii, ówczesne Ministerstwo Edukacji i Nauki, Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Ministerstwo Aktywów Państwowych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości, Ministerstwo Klimatu i Środowiska – to są tylko te resorty, których wkład można ocenić jako najszerszy z występujących instytucji.

Dodatkowo w dwóch etapach były prowadzone konsultacje społeczne. W pierwszym etapie przeprowadzone były prekonsultacje i ten etap zakończono w czerwcu 2023 r. Drugi etap stanowiły konsultacje właściwe pierwszego projektu krajowego planu, które odbyły się w listopadzie 2023 r. Większość z tych uwag została włączona do samego krajowego planu. Dokument został również skonsultowany z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. W czasie tworzenia tego projektu nawiązano także kontakt z Komisją Europejską. Dodatkowo wkład do trajektorii celów cyfrowej dekady miał Polski Instytut Ekonomiczny. Czyli jak państwo widzicie, ten rozproszony model, wynikający też z decyzji Komisji Europejskiej spowodował, że prace z jednej strony były prowadzone bardzo szczegółowo, z drugiej strony wymagały czasu, jeżeli chodzi o konsultacje i wkład poszczególnych resortów.

Następnie, od stycznia 2024 ze względu na – po pierwsze – zmiany organizacyjne, strukturalne, a po drugie ze względu na zmiany priorytetów w związku z powołaniem nowej Rady Ministrów, projekt ponownie został przekazany do wymienionych ministerstw, oczywiście ze zmianami organizacyjnymi m.in. z próbą podziału wkładu na nowe ministerstwa – Ministerstwo Edukacji oraz Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Jednocześnie w porozumieniu z ministerstwami, które dalej opiniowały projekt, wersja robocza została konsultacyjnie przekazana Komisji Europejskiej. Następnie projekt został już skierowany na poziom rządowy i obecnie kończy się jego rozpatrywanie przez Komitet Rady Ministrów do spraw Cyfryzacji. Jesteśmy w porozumieniu z Komisją Europejską, żeby cały ten proces zakończyć do końca tego kwartału. Chcemy przeprocedować ten projekt całościowo, żeby później, jak już zostanie uchwalony, nie wprowadzać do niego wielu zmian. Dlatego też w miarę prac nad tym projektem uchwały i załącznika do niego, aktualizujemy ten dokument o nowe fakty, które mają miejsce, jeżeli chodzi o przygotowanie cyfrowe do nowej dekady 2030 r. Chcemy to zrobić raz, a dobrze.

W krajowym planie przewidziano 57 działań dla celów cyfrowych. Wśród wybranych przykładów można wskazać Kluby Rozwoju Cyfrowego, czyli systemowe wsparcie edukacji cyfrowej dorosłych użytkowników zakładające uruchomienie lokalnych centrów rozwoju kompetencji cyfrowych oraz Kobiety w ICT, czyli inicjatywy informacyjno-promocyjne skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców i nauczycieli, które mają prowadzić do kolejnych kroków wyznaczonych na podstawie diagnozy przyczyn niskiego udziału kobiet wśród specjalistów ICT. Są to działania głównie z Krajowego Planu Odbudowy oraz funduszy FERS. W obszarze infrastruktury to ustanowienie krajowych ram wspierania strategicznych inwestycji półprzewodnikowych. Tutaj uzupełniamy faktograficznie, bo dana uchwała została opublikowana, zostały podjęte dalsze działania. Inwestycje z KPO i FERC dotyczące wyeliminowania braku dostępu do usług bardzo szybkiego internetu w obszarach wykluczenia. W obszarze transformacji cyfrowej przedsiębiorstwa – tutaj szczególnie we współpracy z Ministerstwem Rozwoju i Technologii wsparcie transformacji cyfrowej polskich małych i średnich przedsiębiorców przez udzielenie grantów na zakup

i wdrożenie rozwiązań IT służących transformacji cyfrowej oraz program certyfikacji cyberbezpieczeństwa dla biznesu. Jeżeli chodzi o cyfryzację usług publicznych to rozwój i wprowadzenie systemowej usługi karty pacjenta oraz rozszerzenie liczby danych z kategorii zakresu wyników oraz opisów badań w ramach rozwoju elektronicznej dokumentacji medycznej – tutaj drobne projekty zgłoszone przez Ministerstwo Zdrowia.

To są te główne punkty, natomiast warto też zauważyć, że program cyfrowa dekada tak naprawdę jest zbiorem wszystkich działań, które są finansowane przede wszystkim ze środków unijnych, więc te punkty, które będą zawarte w uchwale oraz załączniku znajdziecie państwo również w innych dokumentach, jak na przykład Krajowy Plan Odbudowy, jak na przykład opisy projektów do FERS czy FERC. Przewiduje się cykliczny przegląd, monitoring tego programu we współpracy z interesariuszami zarówno jeżeli chodzi o ministerstwa, jak i organizacje pozarządowe, społeczeństwo obywatelskie. Chcemy, żeby w ramach tego monitoringu umożliwić identyfikację obszarów wymagających zwiększonego nakładu inwestycji, co oznacza, że w ramach tego monitoringu chcemy regularnie wskazywać, które z tych obszarów wymagają zwiększonego finansowania czy też poprawy działań inwestycyjnych, tak żeby sprawnie wykonywać te działania do 2030 roku. Dodatkowo planujemy, żeby elementy z cyfrowej dekady, które – jak mówiłem – stanowią takie podsumowanie wszystkich działań zarówno nowych, jak i kontynuacji, żeby stanowiły podstawę pod dokument strategiczny, który powstaje w Ministerstwie Cyfryzacji i który zgodnie z ustawą do końca 2024 r. musi zastąpić obecnie obowiązujący PZIP. W związku z tym to nie jest taki dokument, który uchwalimy i odłożymy na półkę, tylko po pierwsze będziemy monitorować jego wykonanie, a po drugie stanie się on podstawą pod szerszą strategię cyfrową. Mam nadzieję, że w najbliższych miesiącach będziemy mogli skonsultować z państwem założenia tej strategii. Te działania odzwierciedlają nie tylko wspólne cele wyznaczone dla państw członkowskich Unii Europejskiej, ale odzwierciedlają również specyfikę i uwarunkowania krajowe. Chcemy, żeby to jak najbardziej dostosować do polskich warunków, także przez wykonanie projektów, o których wcześniej mówiłem. Jako Polska jesteśmy zobowiązani przedłożyć przyjęty krajowy plan działania do Komisji Europejskiej. W razie pytań, wątpliwości, jesteśmy do dyspozycji. Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Szanowni państwo, czy ktoś z posłów najpierw? Potem oczywiście oddam głos gościom. Czy ktoś z posłów chciałby zabrać głos? W takim razie czy ktoś z państwa gości chciałby zabrać głos w tym temacie, dopytać pana ministra? Bardzo proszę. Nie widzę, rozumiem, że wszystko jest jasne. W takim razie zamykam dyskusję. Panie ministrze, jeszcze raz bardzo dziękuję.

Przystępujemy do realizacji drugiego punktu porządku obrad – rozpatrzenie informacji ministra sprawiedliwości na temat prac nad wykorzystaniem sztucznej inteligencji w sądownictwie. Informacje przedstawi pełnomocnik ministra sprawiedliwości do spraw informatyzacji, pan Zbigniew Wiśniewski. Bardzo proszę.

Dyrektor Departamentu Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Szanowny panie przewodniczący, szanowna Komisjo, w imieniu pana ministra Bodnara, ministra sprawiedliwości i prokuratora generalnego, mam przyjemność przedstawić państwu informację dotyczącą naszych prac, planów związanych z wykorzystaniem sztucznej inteligencji w sądownictwie powszechnym.

Chcieliśmy potraktować to dzisiejsze spotkanie jako wyjątkową okazję, żeby powiedzieć troszkę więcej na temat tego, co się dzieje w sądownictwie powszechnym i maksymalnie – na tyle, na ile pozwoli nam czas – przekazać państwu tę wiedzę.

Pozwolę sobie również przedstawić moich współpracowników. Jest dzisiaj z nami zastępca dyrektora biura cyberbezpieczeństwa, pani Natalia Bender. Jest z nami dzisiaj pani naczelnik Wydziału Rozwoju Usług Sądowych, pani Anna Romanowska.

Naczelnik Wydziału Rozwoju Usług Sądowych w Departamencie Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości Anna Romanowska:

Dzień dobry.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

I ekspert Wydziału Rozwoju Usług Sądowych, pani Kinga Woźniakowska.

Ekspert Wydziału Rozwoju Usług Sądowych w Departamencie Informatyzacji i Rejestrów Sądowych Ministerstwa Sprawiedliwości Kinga Woźniakowska:

Dzień dobry.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Osoby, które są dzisiaj z nami, zajmują się – jako jedne z wielu osób – kwestiami sztucznej inteligencji. Proszę państwa, nasze prace związane z przymiarką do sztucznej inteligencji datują się na późny koniec 2022 r., kiedy to przystąpiliśmy do rozpoznania, bardzo dużego zastanowienia się nad tym, czy te nowe technologie – modne – w postaci medialnej dadzą się tutaj zastosować.

Na początku rozważaliśmy obszary sztucznej inteligencji, blockchain, robotyzacji, szeroko pojętej automatyzacji i po dyskusjach –popartych również konsultacjami z zaprzyjaźnionymi ministerstwami jak ministerstwo cyfryzacji, jak Centralny Ośrodek Informatyki, jak Naukowa i Akademicka Sieć Komputerowa PIB – doszliśmy do wniosku, że w obszarze sądownictwa powszechnego kwestia blockchain niespecjalnie jest do zastosowania. Wydaje nam się, że te kwestie powinny być rozwiązane na poziomie całego państwa i postanowiliśmy skupić się na technologiach sztucznej inteligencji, robotyzacji i automatyzacji procesów, ponieważ uważamy, że w tych technologiach tkwi przeogromny potencjał, a wymiar sprawiedliwości i sądownictwo powszechne jest idealnym miejscem, żeby zająć się tym tematem.

Drugim bardzo poważnym punktem, takim kamieniem milowym, który się pojawił, jest ustawa podpisana w lipcu przez prezydenta, która weszła w życie w lipcu 2023 r., nazywana przez nas powszechnie ustawą horyzontalną, która wśród całej gamy różnego rodzaju przepisów wprowadziła dla ministra sprawiedliwości możliwość realizacji zadań związanych z postępowaniami sądowymi dla sądów. To jest kluczowa zmiana, która pozwala ministrowi sprawiedliwości rozpocząć prace nad systemami, które będą używane w sądownictwie powszechnym. Brzmi to może troszeczkę dziwnie, ale biorąc pod uwagę niezależność, samodzielność sądów, ta kwestia była dla nas kluczowa. To był taki jeden, bardzo istotny czynnik, który spowodował, że rzeczywiście śmielej i bardziej ambitnie możemy podejść do tych zagadnień również w sądach powszechnych, a nie tylko w Ministerstwie Sprawiedliwości jako urzędzie. Na ten temat też troszkę państwu powiemy, jak zamierzamy skorzystać z tych nowoczesnych mechanizmów w samym urzędzie obsługującym pana ministra sprawiedliwości. Rozpoczynając nasze prace, nasze działania, postawiliśmy na edukację, ponieważ uznaliśmy, że wiedza, która panuje powszechnie jest rozproszona i bardzo często opiera się na publikacjach w różnego rodzaju mediach, które niekoniecznie muszą być autorytetem w tej dziedzinie. Postanowiliśmy rozpocząć od takiej akcji edukacyjnej, która zaowocowała przeprowadzeniem w kwietniu 2023 r. konferencji w Warszawie pod tytułem „Ius ex silico. Sztuczna inteligencja w służbie wymiaru sprawiedliwości”. Nasza konferencja jest dostępna na oficjalnym kanale YouTube. Zachęcam wszystkich państwa i wszystkich słuchających naszego dzisiejszego posiedzenia do obejrzenia. Poza samą transmisją, która jest zarejestrowana na oficjalnym kanale YouTube, zbudowaliśmy również stronę internetową o nazwie si-dlasprawiedliwosci.gov.pl. Możecie tam państwo zobaczyć podstawowe informacje o tym, co planujemy. Z tej strony internetowej chcemy ustanowić główny kanał informacyjny dla sądownictwa, ale również dla otoczenia zewnętrznego. Co zamierzamy robić? Coraz częściej będziemy tam publikować różnego rodzaju artykuły, po to żeby rzeczywiście wykorzystać ten kanał komunikacji, tak żeby trafiło to do bardzo szerokiego grona, również do wewnątrz, dla sądownictwa powszechnego. W konsekwencji konferencji dokonaliśmy również badania ankietowego wśród sądownictwa powszechnego. Ankiet mieliśmy około…

Naczelnik wydziału w departamencie MS Anna Romanowska:

1300.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

1300. To nie jest może zbyt imponująca liczba jak na 60 tysięcy pracowników sądów w całym sądownictwie powszechnym, ale to była taka zajawka i okazało się, że nasze wyczucie rzeczywiście było poprawne i potwierdziło to, ale ku naszemu zdziwieniu w kwestii świadomości i budowy świadomości rzeczywiście moglibyśmy zrobić dużo więcej z tego powodu, że główne postulaty płynące z sądów powszechnych dotyczyły, drodzy państwo, szeroko rozumianej automatyzacji, usprawnienia pracy i digitalizacji postępowań cyfrowych. Czyli coś dość oczywistego, co powodowałoby, że ta sztuczna inteligencja jest daleko, daleko w tyle. Mamy świadomość, że to jest zagadnienie bardzo trudne, wymagające szerokiej konsultacji zarówno w środowisku sądowniczym, jak również na zewnątrz. Cały czas podkreślamy wielką współpracę z Ministerstwem Cyfryzacji i nadal na nią liczymy. Spotykamy się roboczo, pomagamy sobie w bardzo wielu sytuacjach. Dziękuję panu ministrowi i jego podwładnym za tę wspaniałą współpracę. Ponieważ chcieliśmy, żeby te badania miały charakter naukowy i były bardziej miarodajne, wspólnie z Instytutem Wymiaru Sprawiedliwości pod zarządem Ministerstwa Sprawiedliwości chcieliśmy przeprowadzić szerokie działania naukowo-badawcze. Takie zlecenie zostało przeprowadzone. Zakładamy, że to badanie obejmie nie tylko pracowników wymiaru sprawiedliwości, ale również interesariuszy zewnętrznych, a więc pełnomocników zawodowych, radców, adwokatów – wszystkich tych, którzy na co dzień spotykają się z sądownictwem. Gościmy dzisiaj przedsiębiorców i mamy nadzieję, że również przedsiębiorcy wezmą w tym udział. W swoim czasie, wspólnie z Instytutem Wymiaru Sprawiedliwości będziemy informować o rozpoczęciu takich badań. Na razie czekamy na przygotowania w tym zakresie i powiadomimy państwa w swoim czasie.

Drodzy państwo, w toku przygotowania i – powiedzmy – szerokiego sposobu na to, żeby poszerzyć wiedzę o sztucznej inteligencji i nowoczesnych technologiach, podpisaliśmy szereg listów intencyjnych z podmiotami, które w naszej ocenie bardzo nam pomogą w tym zakresie. Wskazują na to też nasze robocze spotkania. Pierwszym przykładem jest Poznański Instytut Technologii przy Sieci Badawczej Łukasiewicz, z którym mamy podpisany taki list intencyjny. Będziemy chcieli przeprowadzić z nimi dalsze działania, mamy zaplanowany szereg spotkań. Niedawno miało miejsce pewne podsumowanie, co pozwoli zbudować nam lepszą fotografię i wskazać zakresy, obszary, w których PIT Łukasiewicz nam pomoże.

Bardzo ważnym dla nas i bardzo obiecującym – uważamy, że jest to miejsce i pora na to, żeby podkreślić tego rangę – jest Konsorcjum PLLuM, czyli Polish Large Language Uniwersal Model z Politechniki Wrocławskiej. Wczoraj mieliśmy nawet okazję spotkać się z przedstawicielami politechniki i tego konsorcjum. Podpisaliśmy również list intencyjny dotyczący współpracy i zakładamy, że produkt konsorcjum również będzie miał pole do zastosowania w naszym środowisku wymiaru sprawiedliwości. Widzimy w tym wielki potencjał i skoro uzyskane środki dla PLLuM zostały wydatkowane to uważamy, że – wydaje się to oczywiste, ale muszę to powiedzieć – żeby nie zwielokrotniać nakładów sił, środków i pracy wobec wszystkich podmiotów, które są zainteresowane tym tematem, chcielibyśmy korzystać z takich gotowych rozwiązań i stworzyć pole, przestrzeń do tego, żeby można to było zbadać w praktyce.

Do praktyki jeszcze zaraz wrócę, ale chciałem przejść do kolejnej inicjatywy związanej z tym, że do rektorów szeregu uczelni technicznych wysłaliśmy pismo, żeby dowiedzieć się, bo może się okazać, że inne instytucje naukowe, inne placówki, w szczególności politechniki, pracują nad rozwiązaniami. I rzeczywiście tak jest. Odezwała się do nas Akademia Górniczo-Hutnicza z Krakowa i dzisiaj rano jeszcze Politechnika Śląska. Widać, że to zainteresowanie jest i wydaje nam się, że w ten sposób stworzymy przestrzeń w resorcie sprawiedliwości, aby móc te wysiłki, które są lokowane gdzieś w pojedynczych obszarach i dodatkowo środki publiczne są gdzieś pożytkowane, żeby stać się takim miejscem, gdzie rzeczywiście będzie pole do tego, żeby to sprawdzić. Wiąże się to również z tym, że jeżeli te projekty, te przedsięwzięcia potwierdzą swoją zasadność w praktyce…oczywiście nie mówimy tu o rzeczywistych danych, bo musimy bardzo mocno zastrzec, że zanim dojdzie do ich wykorzystania w orzecznictwie, w pracy nad dokumentami, nad aktami sprawy, to musi upłynąć jeszcze trochę czasu po to, żeby upewnić się, sprawdzić, przygotować przepisy. Pan minister Standerski zapowiedział dzisiaj, że niedługo będziemy konsultować się w sprawie prac nad przepisami i stąd, drodzy

państwo, jest tutaj takie ważne działanie. Ale uważamy, że nie możemy czekać na to aż przepisy się pojawią, bo najpierw trzeba zbudować tę świadomość, pokazać pewne przykłady, udowodnić również, w postaci takich przedsięwzięć jak PoC, czyli Proof of Concept, żeby najpierw zobaczyć, czy to działa, pokazać wszystkim osobom, które są zainteresowane i tak naprawdę udowodnić, że ta technologia nadaje się do wykorzystania w wymiarze sprawiedliwości.

Drodzy państwo, podpisaliśmy również list intencyjny z konsorcjum Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego oraz Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej PIB w zakresie projektu o nazwie „Sądy 4.0. Opracowanie kompleksowej metody wdrażania narzędzi asystujących opartych na AI do sędziowskiego procesu decyzyjnego". Taki projekt zaproponował uniwersytet w Łodzi i wspólnie z Uniwersytetem Łódzkim i NASK będziemy uczestniczyć w tym przedsięwzięciu.

Bardzo ważną rzeczą, która wydarzyła się nam w sądownictwie powszechnym jest to, że…W ramach naszej ustawy o ustroju sądów powszechnych dysponujemy takimi rolami, kompetencjami, które nazywają się pełnomocnicy do spraw wdrożeń systemów informatycznych w sądownictwie powszechnym. Bardzo często są to role sędziowskie osób na wysokich stanowiskach decyzyjnych i w ramach tych naszych aktywności to szacowne gremium chcemy bardzo mocno zaangażować po to, żeby nieść kaganek wiedzy i wykorzystać również ich potencjał, możliwości, wiedzę do tego, żeby jak najlepiej wykorzystać tę sztuczną inteligencję. W Ministerstwie Sprawiedliwości staliśmy się takim hubem, który stwarza przestrzeń, możliwości do dyskusji, również w zakresie podsiadanych środków budżetowych, które mamy i technologii, które posiadamy, albo które ewentualnie pokażą nam wszyscy potencjalni uczestnicy takich projektów, po to żeby śmielej i odważniej popatrzeć na wykorzystanie technologii w sądownictwie i z taką pewnością do tego podejść.

Drodzy państwo, kolejnym bardzo ważnym elementem naszej aktywności Ministerstwa Sprawiedliwości jest współpraca unijna. Będziemy mocno uczestniczyć w przyszłej prezydencji, również z ramienia Ministerstwa Sprawiedliwości i w tej kwestii pozwolę sobie oddać głos. Chciałbym dać szansę moim współpracownikom, żeby również mogli się wypowiedzieć. Pani naczelnik Anna Romanowska, bardzo proszę.

Naczelnik wydziału w departamencie MS Anna Romanowska:

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Szanowni przewodniczący, szanowni państwo, tak jak pan dyrektor podkreślił, jest to bardzo istotna część naszej pracy, związanej również z potencjalnym wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym sztucznej inteligencji na rzecz wymiaru sprawiedliwości. Jako resort uczestniczymy przede wszystkim w pracach Grupy Roboczej Rady Unii Europejskiej e-Justice. Chyba nie muszę państwu przedstawiać, ale dosłownie słowo wprowadzenia – to jest grupa, która zajmuje się koordynowaniem tych prac na poziomie całej Unii Europejskiej, ponieważ – tak jak wiemy – w tej chwili trwają bardzo intensywne prace zmierzające do cyfryzacji wymiaru sprawiedliwości we wszystkich krajach unijnych. Tak że rolą grupy jest po prostu skoordynowanie tych prac, wypracowanie uniwersalnych rozwiązań, które potem, kiedy już zostaną przyjęte na poziomie unijnym, będą inkorporowane do porządku prawnego. Oczywiście dlatego nie muszę mówić, dlaczego jest to tak ważne, żeby już na etapie unijnym uczestniczyć w tych pracach. To, nad czym obecnie pracujemy…Może to jest mylące określenie, ponieważ już od dłuższego czasu jesteśmy zaangażowani w prace nad strategią e-Justice. Strategia obejmuje lata 2024–2025, tak że zarówno okres, w którym już w tej chwili się znajdujemy, jak i najbliższe lata. Z naszego punktu widzenia jest to istotne, bo obejmuje również rok 2025. To jest to, o czym wspomniał pan dyrektor, czyli nasze przymierzanie się już w tej chwili do prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej, czyli zaczynamy od stycznia 2025 r.

To, co istotne, to że już od samego początku prac, już na poziomie krajowym, czyli w momencie, kiedy sygnalizowaliśmy Kancelarii Premiera obszary, którymi chcemy się zajmować, bazowaliśmy właściwie w stu procentach na tym, co oferuje strategia e-Justice. Czyli nie wymyślaliśmy nowych obszarów, po prostu robiliśmy wszystko, żeby to było jednolite, spójne z tym, co zostało wymyślone na poziomie unijnym.

Może wspomnę o trzech obszarach, które przewiduje strategia. To jest poprawa dostępu do cyfrowego wymiaru sprawiedliwości, e-Komunikacja w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i interoperacyjność. Pierwszy z tych obszarów jest dla nas bardzo ważny, ponieważ expressis verbis w tym obszarze mamy zakres tematyczny, który dokładnie brzmi, zacytuję państwu: „Wykorzystanie sztucznej inteligencji i innowacyjnych usług informatycznych w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości”. Więc tak jak powiedziałam, to jest praktycznie 1:1 to, nad czym w tej chwili pracujemy i cieszymy się, że taki zapis znalazł się – dokładnie o takim brzmieniu – w strategii, co za tym idzie również w planie działania do strategii, czyli w dokumencie o charakterze wykonawczym.

Nie będę już wchodziła w szczegóły, bo to nie jest przedmiotem Komisji, ale może tylko zasygnalizuję – już przygotowując się do naszej prezydencji myślimy o mechanizmach monitorujących realizację tych narzędzi, tak że tutaj też chcielibyśmy mieć istotny głos.

Z takich rzeczy, które mogą być dla państwa ciekawe, to to, że w planach prezydencji mamy zorganizowaną – to znaczy myślimy o tym, KPRM zaproponował, my oczywiście zaakceptowaliśmy – konferencję pod tytułem „Nowe wyzwania związane z rozwojem AI oraz e-Komunikacją w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości”. Będzie to jedno z oficjalnych wydarzeń prezydencji w maju 2025 r. My jesteśmy tam głównym organizatorem pod względem merytorycznym, tak że liczymy na to, że konferencja dostarczy wielu ciekawych informacji.

Natomiast jeszcze jako uzupełnienie informacji pana dyrektora, ponieważ pan dyrektor zaczął od przypomnienia naszej pierwszej konferencji tematycznej skierowanej do naszego środowiska – ale oczywiście również do państwa – która miała miejsce w kwietniu tamtego roku. Będziemy robili follow-up tej konferencji i na grudzień bieżącego roku przewidziane jest następne wydarzenie w tym cyklu. Dlaczego dopiero na grudzień? Bo zastanawialiśmy się, czy to ma być wydarzenie cykliczne, nawet w takim sensie dosłownym, to znaczy robimy zawsze w kwietniu. Stwierdziliśmy, że nie, zrobimy w grudniu, ponieważ istotna różnica, jeżeli chodzi o tytuł konferencji, ale również o jej obszar tematyczny, tym razem druga część nazwy – to jest bardzo znaczące, również cytuję nasz własny pomysł – będzie „O konkretach”. Po prostu chcemy dać sobie jeszcze trochę czasu, chcemy wypracować pewne rozwiązania, którymi – mówiąc kolokwialnie – będziemy się mogli pochwalić również przed państwem w grudniu. Tak że również serdecznie zapraszamy.

Z mojej strony to wszystko. Dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję bardzo, pani naczelnik. Dziękuję bardzo za uzupełnienie. Dodam jeszcze, że to bardzo ważne, bo jest okazja, możecie państwo to zakomunikować i podejść do sprawy troszeczkę marketingowo Bo jeżeli dzisiaj w ostatnim punkcie będzie głosowanie nad objęciem patronatem, to pozwolimy sobie wystosować do Komisji wniosek i po wyniku głosowania być może Komisja objęłaby patronatem również naszą konferencję w grudniu. Byłoby nam niezmiernie miło, a również bardzo by to podniosło rangę i zakres. Tak że liczymy na przychylność pana przewodniczącego i państwa posłów.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Państwa przychylność jest. Proszę złożyć wniosek i będziemy…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Fantastycznie. To już się bardzo cieszymy i już jest pierwszy punkt ugrany na dzisiejszej Komisji. Tak że cieszymy się bardzo, panie przewodniczący.

Drodzy państwo, jeszcze dosłownie jednym zdaniem uzupełnię wypowiedź pani naczelnik. Jesteśmy na dobrej drodze, czekamy, żeby nasze kierownictwo dało nam szansę na przedstawienie strategii informatyzacji. To nasz bardzo ważny dokument, bardzo mocno spójny z tym, co się dzieje w całym naszym otoczeniu, polskim i unijnym. Z niecierpliwością czekamy na przyjemność przedstawienia panu ministrowi Bodnarowi takiej informacji. Wiemy już, że poprosił nas o takie spotkanie. W związku z tym wydarzy się bardzo ważna rzecz – w resorcie sprawiedliwości będziemy mieli bardzo mocny, porządny dokument, który mówi o strategii informatyzacji, związanej również z zagadnieniami, o których dzisiaj mówimy.

Przejdę teraz do pewnych informacji dla państwa, które bardziej szczegółowo pokażą państwu, w jakich krokach chcemy to wykonać. Troszkę już wspomniałem o PoC, czyli tak zwanych rozwiązaniach Proof of Concept, żeby najpierw zobaczyć, sprawdzić, udowodnić, przekonać wszystkich niedowiarków, którzy albo się tego boją, albo w różnego rodzaju czasopismach…albo korzystają ze słynnego ChatGPT i po tym stwierdzają, że są ekspertami. Chcemy położyć bardzo mocny nacisk na kwestię świadomości i pokazać, że to jest możliwe do wykorzystania w resorcie sprawiedliwości. Oczywiście zawsze gdzieś z tyłu głowy mamy, że tylko i wyłącznie w rozwiązaniach niechmurowych, poza rządową chmurą obliczeniową, która jest gdzieś w tle w planach do wykorzystania. Ale najpierw u nas, żadnego rodzaju rozwiązania chmurowe absolutnie nie są przez nas dopuszczane.

W tej kwestii poprosiłbym o zabranie głosu moją współpracownicę, panią Kingę Woźniakowską, która opowie państwu więcej jak dokładnie wyglądają te nasze PoC i co to tak naprawdę oznacza. Usłyszymy też od pani Kingi kilka przykładów. Bardzo proszę.

Ekspert wydziału w departamencie MS Kinga Woźniakowska:

Dziękuję, panie dyrektorze. Szanowni państwo, Ministerstwo Sprawiedliwości pracuje nad usprawnieniami pracy w sądownictwie głównie poprzez zbieranie informacji i opinii ze środowiska, a następnie analizę zgłaszanych wymagań i potrzeb. Kolejnym krokiem jest wdrażanie praktycznych rozwiązań z obszaru sztucznej inteligencji i robotyzacji, które przełożą się na innowacyjne rozwiązania w obszarze nowoczesnych technologii. Tak jak wspomniał pan dyrektor, prace są realizowane w formule Proof of Concept i obecnie trwają przygotowania do wdrażania sztucznej inteligencji i robotyzacji w następujących obszarach. Tworzymy narzędzie do wyszukiwania danych. Na obecnym etapie jest to ograniczone do pozyskiwania danych z rozproszonych systemów repertoryjno-biurowych, następnie umieszczenia ich w centralnym repozytorium dokumentów oraz przekazania ich przejściowo do systemów repertoryjno-biurowych. Kolejnym takim obszarem są procesy wspierające digitalizację. Na obecnym etapie są one w zakresie indeksowania i kategoryzowania dokumentów oraz rejestracji sprawy na podstawie danych, które są dostępne w formularzu wniosku.

Prowadzone działania mają mieć zastosowanie w systemach tworzonych i utrzymywanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości. W pierwszej kolejności jest to projekt Elektroniczne postępowanie upominawcze 3.0 oraz na obecnym etapie w istniejących systemach repertoryjno-biurowych, a docelowo do wykorzystania w jednolitym systemie repertoryjno-biurowym, tak zwanej Elektronicznej Biurowości Sądowej. Dodatkowo przewidujemy wykorzystanie rozwiązań RPA, czyli Robotic Process Automation wspierających prace urzędu na przykład w sprawach finansowych oraz kadrowych. Dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję bardzo. Drodzy państwo, tak tytułem uzupełnienia, bo oczywiście moglibyśmy państwu długo opowiadać, bardzo szczegółowo, ale nie uważam, że jest to konieczne. Wszyscy państwo musicie mieć świadomość, i bardzo chcemy to podkreślać, że dzięki temu projektowi ustawy, który został podpisany w ubiegłym roku, tak zwanej ustawie horyzontalnej, jako Ministerstwo Sprawiedliwości uzyskaliśmy możliwość budowy systemu dla sądów. Wszyscy państwo musicie mieć świadomość, że obecny stan jest taki, że w sądach, których mamy ok. 380, istnieje ponad 2100 niezależnych systemów teleinformatycznych, które obsługują sądownictwo powszechne. Właśnie w projekcie „Elektroniczna biurowość sądowa", o którym powiedziała pani Kinga, mamy wielką ambicję, aby zrobić jeden, jednolity system dla sądownictwa. To jest projekt kluczowy, najważniejszy, przełomowy i mógłbym tutaj wymieniać jeszcze bardzo dużo cech. Jednocześnie jest bardzo ambitny i formuła PoC, o której opowiadaliśmy, będzie wykorzystana również po to, żeby budować ten system po kawałku, w zwinnych metodach budowania systemów teleinformatycznych.

Drodzy państwo, dlaczego mówię o tym jeszcze w kontekście naszego dzisiejszego spotkania? Bo jest to znakomita okazja, żeby projektując systemy od samego początku, zarówno od strony bezpieczeństwa, infrastruktury, cyberbezpieczeństwa – za które

odpowiada nasza koleżanka, pani dyrektor Natalia Bender ze swoim departamentem – od razu o tym myśleć. Czyli na samym początku, kiedy tylko projektujemy, myślimy, rozważamy, konstruujemy zręby, architekturę – oczywiście – musimy o tym myśleć i to jest znakomita okazja, zejście się pewnych kluczowych dla nas punktów, żeby to wykonać. Czyli my budując podstawowe narzędzie dla sądów od razu będziemy myśleć i tam, gdzie się da, po takich właśnie PoC, po ustaleniach dotyczących przepisów, następnie będziemy starać się to przełożyć na rozwiązania pracujące już na co dzień, w tak zwanym trybie produkcyjnym, gdzie na co dzień pracownicy, sędziowie, cały personel sądu powszechnego będzie mógł z tego skorzystać.

Uważamy, że jest to idealna okazja, idealny czas, kiedy rozpoczęliśmy działania związane właśnie z zastanawianiem się, propagowaniem wiedzy na temat sztucznej inteligencji, robotyzacji w sądownictwie. Do tego jeszcze ustawa, do tego projekt – musimy się pochwalić, że przy projekcie Elektroniczne Postępowanie Upominawcze korzystamy z dofinansowania FERC. Jesteśmy pierwszym projektem, który został uruchomiony według tej perspektywy. Ubiegamy się również o dofinansowanie Elektronicznego Postępowania Upominawczego 3.0, które się tutaj pojawiło i Elektronicznej Biurowości Sądowej. Mamy nadzieję, że uzyskamy takie dofinansowania. Mamy również jakieś warianty awaryjne. Na razie trwają rozmowy. Nie uczestniczę na bieżąco w uzgodnieniach z Funduszem Norweskim, gdzie potencjalnie jest brane pod uwagę dofinansowanie naszych przedsięwzięć. Takie przemyślenia idą w tym kierunku.

Drodzy państwo, warto też wspomnieć o samym urzędzie. Urząd ministra sprawiedliwości, czyli samo Ministerstwo Sprawiedliwości – korzystamy też z bardzo dobrych wzorców i pomysłów, jakie ma Ministerstwo Finansów – powszechną robotyzację do automatyzacji prac samego urzędu. Podpatrujemy również nasze wszystkie biura, tak zwane back office, które wspomagają prace ministra, a więc komórki kadrowe, księgowe, finansowe itd., łącznie z systemem elektronicznego zarządzania dokumentacją EZD w obecnej wersji PUW, czy mamy nadzieję, że również w przyszłej RP, będziemy chcieli wesprzeć, eliminując czynności manualne pracowników, również ministerstwa. To oczywiście dotyczy również pracowników sądownictwa. Tam, gdzie można szybciej uruchomić takie RPA, czyli takiego robota, również będziemy się starać. Ale przede wszystkim patrząc w takiej perspektywie strategicznej, holistycznej, nieodległej – kilkuletniej perspektywie na to, żeby sądownictwo powszechne wprowadzić na całkowicie nowe tory, jeżeli chodzi o wsparcie technologiczne procesów finansowych.

Drodzy państwo, panie przewodniczący, szanowna Komisjo, bardzo dziękuję za wysłuchanie naszego wystąpienia. Jeżeli są pytania, to oczywiście jesteśmy do dyspozycji. Jesteśmy również do dyspozycji poprzez korespondencję mailową, więc jeżeli państwo macie ochotę, zachęcamy do kontaktu – czy bezpośrednio przez Sekretariat Komisji, czy bezpośrednio do naszego departamentu. Musimy o tym powiedzieć, że chcemy współpracować nie tylko z pracownikami sądownictwa powszechnego, ale również otwieramy się na zewnątrz, czego dowodem jest współpraca z placówkami naukowymi, ale również ministerstwami, na czele z Ministerstwem Cyfryzacji i z wieloma innymi jednostkami, które mają ochotę z nami współpracować. Dziękuję pięknie państwu za uwagę i jestem do państwa dyspozycji.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję, panie dyrektorze. Dziękuję również współpracownicom. Panie dyrektorze, jedna uwaga. Sprawdzaliśmy z panem przewodniczącym i w adresie strony internetowej, który podawaliście jest literówka, a nawet nie literówka – brakuje myślnika pomiędzy si-dla.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Słusznie, tak. Dziękujemy bardzo za zwrócenie uwagi.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Nie mogliśmy uruchomić.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Tak jest, oczywiście. Przepraszam bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Ale tylko taka drobna uwaga.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Z myślnikiem. Tam jest si-dla-sprawiedliwosci kreska itd. Tak jest. Weryfikacja na bieżąco. Poprawimy wydruk i przekażemy państwu taką informację.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Do głosu zgłaszał się poseł Zandberg. Bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Panie dyrektorze, dziękuję za tę prezentację. W sumie chciałbym dopytać. Bo jeżeli chodzi o tę robotyzację wsparcia biurowego i to, o czym pan mówił, czyli w pewnym sensie przeniesienie polskiego sądownictwa z wieku XIX w drugą połowę wieku XX natomiast oczywiście z tej ambitności tego projektu coś, co jest niekontrowersyjne, natomiast coś, co włączyło mi pewną lampkę ostrzegawczą to jest zdanie, które pada w tej państwa prezentacji, dotyczące automatyzacji czynności i procesów decyzyjnych. Doświadczenia anglosaskie z automatyzacji procesów decyzyjnych w sądownictwie są – mówiąc najdelikatniej – wątpliwe. I nie mówię tu tylko o brytyjskim OASIS, nie mówię tu tylko o skandalach związanych z produktami Palantir dla nowojorskiej policji i innych amerykańskich instytucji wymiaru sprawiedliwości wkomponowujących w bardzo udany sposób w niewytłumaczalność rozwiązań programowych całkiem staroświecki rasizm, ale mam tu na myśli nieco subtelniejsze problemy z używaniem rozwiązań o wysokim poziomie niewytłumaczalności w jakiekolwiek procesy decyzyjne w wymiarze sprawiedliwości. Chciałbym więc upewnić się, że mówimy tutaj o procesach decyzyjnych w zakresie wsparcia back office, a nie w zakresie jakiegokolwiek orzecznictwa czy czegokolwiek zbliżającego się choćby na dwa kilometry do orzecznictwa. Dziękuję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Panie pośle, szanowni państwo, zapewniam, że w żaden sposób nie będziemy używać sztucznej inteligencji w jakimkolwiek procesie biznesowym, który zastąpi wymiar sprawiedliwości orzeczeniowy. Wsparcie tak, ale za każdym razem, na każdym etapie procesu biznesowego – czy to kodeksu postępowania cywilnego, czy kodeksu postępowania karnego – tam, gdzie jest możliwość wykorzystania automatyzacji. Owszem za chwileczkę jeszcze się do tego odniosę, panie pośle, do tej automatyzacji, bo nie chciałbym, żeby została nam w świadomości kwestia przenoszenia ciutkę nowocześniej, ale nie do końca, bo to jest osobny komentarz i to jest również element naszej strategii. Natomiast jeżeli chodzi o sztuczną inteligencję to absolutnie nie możemy w żaden sposób mówić o zastępowaniu czy całkowitym oddaniu w proces decyzyjny mechanizmów sztucznej inteligencji. Mamy świadomość braku wytłumaczalności, dlatego nie bazujemy na publicznych modelach językowych, które gdzieś tam są dostępne. Chcemy, żeby wytłumaczalność była pełna, na podstawie projektów takich jak PLLUM i innych tego typu. Za chwilkę, panie pośle, tylko dokończę kwestię.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Ja tylko zgłaszam się do prezydium do pytania.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

OK, dobrze. Natomiast à propos robotyzacji, drodzy państwo, powiem w ten sposób – robotyzacja jest troszkę zbyt tanim rozwiązaniem, żeby usprawnić pracę. I albo tam, gdzie nie jest to możliwe – dostosowanie aplikacji, rozwiązań teleinformatycznych do tego, żeby podnieść to na wysoki poziom – mam tu na myśli przede wszystkim aplikacje komercyjne, gdzie trzeba, mówiąc bardzo trywialnie, przepisywać z jednego okienka do drugiego. Ale docelowo, jeżeli zbudujemy sobie jednolity system teleinformatyczny sądownictwa, tam ta automatyzacja będzie oczywiście wpisana w całe DNA tego rozwiązania. I uwaga, podkreślam raz jeszcze, robotyzację traktujemy nie jako element lekarstwa na bolączki wsparcia wymiaru sprawiedliwości w zakresie procesów biznesowych, tylko jako remedium, które w okresie przejściowym pomoże zautomatyzować tę pracę,

te czynności manualne. Pod pojęciem tej automatyzacji rozumiemy również korzystanie z wszelkiego rodzaju rejestrów zewnętrznych – mam tu na myśli oczywiście też systemy SRP, PESEL, CEPiK, CEK, bazę usług stanu cywilnego, wszystko to, czym dysponujemy i to, do czego sądy w ramach przepisów mają uprawnienia, po to żeby zautomatyzować tę pracę. Zamiast wysyłać pismo z sądu do urzędu, można szybko otrzymać taką informację za pomocą aplikacji i taka informacja zostanie automatycznie uzupełniona tam, gdzie trzeba. Tak że to jest taki komentarz na temat robotyzacji – robotyzacja tak, ale nie docelowo, nie w rozumieniu jako remedium na wszystkie bolączki.

Natomiast wracając do sztucznej inteligencji, rozumiem, że pan poseł miałby jeszcze dalsze pytania. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo proszę.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Tak, tak. Kiedy mówiłem o tym, że problem często jest subtelniejszy niż tylko kwestia tego zero-jedynkowego oddania decyzji w ręce oprogramowania to mam na myśli to, że są doświadczenia amerykańskie z systemów scoringowych, które miały właśnie tylko wspierać różne działania sędziów, a w rzeczywistości ten sędzia nad wyraz często stawał się białkowym interfejsem do kliknięcia enter dla zatwierdzenia tego, co oferowało oprogramowanie. Dlatego mam na myśli to czy na samym początku, jeszcze na etapie proof of concept identyfikujecie to – jednak już dość dobrze opisane – zagrożenie, jakim jest to, że realna decyzyjność i realny nadzór w chwili, kiedy takie rozwiązanie zostanie zaimplementowane jest często czysto teoretyczny, co generuje multum problemów przy systemie, który co do swojej istoty, niezależnie od tego czy będzie to wielki model językowy robiony od A do Z przez nas, czy nie, jest niewytłumaczalny ze względów, że tak powiem…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Taktycznych. Taktycznych, po prostu.

Poseł Adrian Zandberg (Lewica):

Istotowych. A nie takich czy ktoś nam to rozwiązanie dostarczył, czy też zrobiliśmy je sami. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. W kolejności zgłaszał się przewodniczący Napieralski, bardzo proszę.

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Trochę odejdę od tematu poruszonego przez posła Zandberga. Chciałbym zapytać bardziej o przyszłość – czy w ogóle na którymś etapie pracy w Ministerstwie Sprawiedliwości jest taka koncepcja przygotowania sędziów do tego, co będzie się działo, jeżeli chodzi o sztuczną inteligencję? Szczególnie rozstrzygania sporów, które się za chwilę pojawią jak będziemy przygotowywali prawo i to prawo zafunkcjonuje. Pamiętam burzliwe dyskusje, kiedy mówiliśmy o wyodrębnieniu specjalnego sądu dotyczącego własności intelektualnej. To się stało i tak naprawdę przyniosło pozytywne skutki. Pytanie czy przewidujecie coś takiego samego, jeżeli chodzi o algorytmy i o sztuczną inteligencję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję, panie przewodniczący. Już państwa informuję. Nie tak dawno nawiązaliśmy kontakt z dyrektorem Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie celem zbudowania kompleksowej oferty programowej obejmującej różne aspekty istotne z punktu widzenia technologii, a użytkowane przez użytkowników. Uważamy, że każdy użytkownik, który przychodzi do organizacji powinien być – oczywiście poza biurkiem, telefonem i komputerem – wyposażony w kompletną wiedzę i kwestia zbudowania oferty programowej jest przez nas bardzo mocno brana pod uwagę. Stąd nasza współpraca z ośrodkami naukowymi, bo chcielibyśmy stworzyć ofertę, która będzie do dyspozycji. Sami też nie mamy tej wiedzy od A do Z, bo nie mamy takich kompetencji, również poznajemy i wspólnie się uczymy przy tych przedsięwzięciach. Natomiast oferta szkoły, która będzie przedstawiona dla szerokiego grona użytkowników w sądownictwie będzie

wypełniać tę lukę czy też potrzebę – przepraszam bardzo – o której powiedział pan przewodniczący. To jest przedmiotem naszych prac i taką wspólną ofertę razem z radą programową Krajowej Szkoły będziemy przygotowywać. Będzie ona dotyczyła zarówno podstawowych rzeczy, ale również tak zaawansowanych, jak kwestie sztucznej inteligencji. Dodam, drodzy państwo, że poza kwestią sztucznej inteligencji, powinno się tutaj znaleźć propagowanie wiedzy na temat cyberbezpieczeństwa z tego względu, że w przygotowaniu mamy jednostki Centralne Biuro Zwalczania Cyberprzestępczości Policji, prokuratura też powolutku się przygotowuje. Trzeba myśleć o tym również z punktu widzenia sędziów i pracowników sądów, żeby również dotknąć tej specjalistycznej wiedzy i wiedzieć jak z niej korzystać.

Natomiast odniosę się teraz do pytania pana przewodniczącego. Tak, panie przewodniczący. Mamy sześć sądów zajmujących się ochroną własności intelektualnej – są to sądy okręgowe i dwa apelacyjne i nawiązaliśmy współpracę z tymi sądami, po to żeby wesprzeć ich w analizie tak zwanych listów zabezpieczających, które twórcy technologii leków, chemii, nowoczesnych rzeczy, które – powiedzmy – najpierw odbywają się w pracy zanim pojawi się patent na takie rozwiązanie czy w Polsce, czy…

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Nie, to tu…Ja to…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Nie o to chodziło?

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Dokładnie o to chodziło. Tylko ja to stwierdziłem bardziej jako fakt, że to działa i że ta dyskusja dotycząca ochrony własności intelektualnej, która kiedyś się toczyła, przyniosła efekty. Chociaż zwracam uwagę trochę na to… przepraszam, bo mój kolega chce zabrać głos, zaraz…

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):

Nie, nie.

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Chodzi mi też o to, że pamiętając tę dyskusję, to jednak w środowisku sędziów czy w ogóle wymiaru sprawiedliwości był tak naprawdę dosyć duży opór, żeby ten system tak zmieniać i wyodrębniać odpowiednie placówki czy miejsca.

Może doprecyzuję pytanie, albo dodam jeszcze pytanie. Rozumiem, że pracujecie nad specjalnym programem do kształcenia bądź wyedukowania – nie wiem, czy to są dobre słowa – czy zbudowania dodatkowych kompetencji sędziów, którzy będą się zajmowali tymi sprawami, żeby było już tak konkretnie. A gdyby oni nie chcieli się douczyć, to co wtedy?

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Panie przewodniczący, nie jestem w stanie odpowiedzieć na to pytanie. Tutaj wkraczamy w obszar bardzo dużej wrażliwości. Pozwolę sobie…

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Może trzeba pomyśleć…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Oczywiście.

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

To absolutnie nie jest żart z mojej strony. Być może warto pomyśleć, że jeżeli budujecie taki program i gdyby jednak był jakiś problem, gdyby się pojawił, bo jednak to są bardzo skomplikowane procesy…Pracując chociażby na podkomisji do spraw sztucznej inteligencji, kiedy rozmawiamy o tym, to naprawdę my się tu uczymy wielu sformułowań, zwrotów dotyczących algorytmów sztucznej inteligencji. A jeżeli będzie spór, to ktoś będzie musiał podjąć decyzje w tej sprawie. Za chwilę będziemy przyjmowali prawo, przyjdzie pan minister z jedną czy drugą ustawą i one będą działać, tak? Będą firmy, będą polskie firmy, będą toczyć się spory i gdzieś muszą być one rozstrzygane. Więc kobieta

bądź mężczyzna, kto będzie sędzią, po prostu będzie musiał podjąć decyzje, będzie musiał świetnie się do tego przygotować. Może warto zastanowić się – tak jak mieliśmy problemy w niektórych zawodach medycznych – nad tym, czy byłyby jakieś zachęty, gdyby jednak nie było zbyt wielu chętnych sędziów, którzy chcieliby się wyedukować.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Być może sposobem na to jest zbudowanie dedykowanych, specjalistycznych sądów – tak rozumiem intencje pana przewodniczącego – które zajmują się specjalistyczną wiedzą i mają bardzo dużą wiedzę i kompetencje w tym zakresie. Obiecuję, że skieruję ten wątek do naszego kierownictwa, do pana ministra Mazura, który bezpośrednio nadzoruje sądownictwo i ten wątek zostanie podniesiony i w imieniu państwa…

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Przepraszam, jeżeli pan przewodniczący pozwoli, to ja mam taką propozycję. Ponieważ ten wątek pojawił się też na naszej podkomisji, to być może zaproponowałbym takie większe spotkanie, ponieważ wiele środowisk i branż jest tym bardzo zainteresowanych, bo to jest coś, co jest na horyzoncie i to za chwilę się wydarzy w polskiej przestrzeni i absolutnie musimy być tego świadomi. Więc być może przenieślibyśmy tę dyskusję z waszego ministerstwa, zaprosilibyśmy ministra – proszę go poinformować – i dedykowalibyśmy temu problemowi taką specjalną podkomisję, żeby spokojnie się nad tym pochylić.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Panie przewodniczący, takie coś przekażemy do naszego kierownictwa.

Poseł Grzegorz Bernard Napieralski (KO):

Bardzo dziękuję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Proszę o głos przewodniczącego Cieszyńskiego.

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):

Dziękuję bardzo. Przede wszystkim dziękuję panu posłowi Zandbergowi, bo ja bym nie chciał, żeby jakiekolwiek algorytmy uczyły się na tym, co teraz się dzieje w wymiarze sprawiedliwości, więc…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

O to chodzi.

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):

To tak. Tak że…Nie, to oczywiście nie do pana dyrektora uwaga, to inne piony. Ale akta sądowe to jest kopalnia danych osobowych i pytanie czy państwo adresujecie jakoś ten temat, bo jeżeli mają być wykorzystywane modele sztucznej inteligencji, to czy jest też jakaś specjalna polityka związana z ochroną danych osobowych. Jak państwo zarządzacie tym ryzykiem? To jest pierwsze pytanie.

A drugie pytanie jest takie, czy to jest prawda, że dzisiaj są takie czynności, które są zlecane biegłym, na przykład w sprawach kredytów frankowych, wyliczenie raty po anulowaniu tej umowy, które wydaje się, że właśnie wykorzystując taką automatyzację, mogłyby być zrealizowane znacznie szybciej i taniej, po prostu efektywniej. Jeżeli tak, to czy są jeszcze jakieś inne tematy podobne do tych rat kredytów frankowych, w których takie coś mogłoby posłużyć do tego, żeby przyspieszyć rozpoznawanie sporów wykorzystując właśnie tę automatyzację jako takie narzędzie wspierające orzekających w ich pracy. Dziękuję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Dziękuję bardzo za te dwa pytania, panie przewodniczący. Pierwsze pytanie dotyczące bezpieczeństwa, anonimizacji akt sądowych itd. – oczywiście w momencie, kiedy będziemy dokonywać nauki takich modeli, musimy pamiętać o pełnej anonimizacji dokumentów źródłowych, które będą miały miejsce. Dlatego w dzisiejszym spotkaniu i również w całej

naszej układance ministerialnej istotny udział bierze Biuro Cyberbezpieczeństwa, które ma te kwestie w swojej naturze i w zakresie obowiązków. Jeżeli pani dyrektor Natalia Bender mogłaby powiedzieć nam słówko w tej sprawie to jest miejsce, żeby o tym powiedzieć i uspokoić państwa, że o tym myślimy, bo to jest jeden z kluczowych elementów powodzenia całego przedsięwzięcia. Bardzo proszę, pani dyrektor.

Zastępca dyrektora Biura Cyberbezpieczeństwa w Ministerstwie Sprawiedliwości Natalia Bender:

Dziękuję za głos. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, już służę odpowiedzią. Absolutnie tak – na bieżąco śledzimy to, co w przestrzeni publicznej m.in. wskazuje i orzecznictwo i oczywiście różnego typu wytyczne. Swoje analizy będziemy opierać m.in. na bardzo świeżych wytycznych ENISA w sprawie security by design i security by default. Oczywiście cały projekt nie może być pozbawiony tej ochrony prywatności. W związku z tym ten cały cykl życia, cykl tworzenia sztucznej inteligencji będziemy postrzegać właśnie przez pryzmat tego typu ryzyka. I oczywiście à propos poprzedniego pytania – nie możemy dopuścić do zautomatyzowanego podejmowania decyzji bez czynnika ludzkiego, bo byłoby to absolutnie niezgodne z przepisami prawa w tym zakresie. Podejmujemy działania w taki sposób, żeby to był zbiór specjalistów z różnych branż, czyli cyber, inspektor ochrony danych, Departament Informatyzacji i Rejestrów Sądowych, sieciowcy, po to żeby w tym całym cyklu tworzenia sztucznej inteligencji zachować absolutnie laboratoryjne warunki. Na pewno w pewnym momencie będziemy musieli zderzyć się z użytkownikiem końcowym i po to właśnie ta edukacja. Więc jeżeli to jest odpowiedź…

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):

Chciałem jeszcze dopytać w szczególności o to…Bo pan dyrektor mówił, że nie będzie wyprowadzania tego na zewnętrzną infrastrukturę. To rozumiem, ale czy wszystkie te prace są realizowane siłami własnymi Ministerstwa Sprawiedliwości i jego jednostek, czy też na przykład korzystacie państwo z sił zewnętrznych, jakichś firm. Jak tym zarządzacie? Bo co do zasady, jak rozumiem, są takie elementy tych postępowań sądowych, które nie są jawne i pytanie jak się tym zarządza.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Odpowiem na to pytanie, panie przewodniczący, ale uzupełnię jeszcze wypowiedź pani dyrektor w kontekście tego całego cyklu życia. Zakładamy, że na każdym etapie ta wyjaśnialność będzie istniała. Obojętne, na jakim etapie przygotowania danych i całego procesu, wyjaśnialność jest kluczowa. Nie ma pana posła Zandberga, ale pewnie byłby usatysfakcjonowany tą informacją w uzupełnieniu tego, co powiedziała pani dyrektor Natalia Bender.

Natomiast biorąc pod uwagę kwestie współpracy – tak, oczywiście drodzy państwo, nie mamy pełnej technologii, która jest dostępna w naszym przypadku, dlatego przede wszystkim zanim podejmiemy jakiekolwiek decyzje – to jest bardzo ważne – chcemy skorzystać właśnie z tych rozwiązań typu PoC, sprawdzić, co jest możliwe i w jaki sposób będziemy mogli z tego skorzystać. My oczywiście, jak każde inne ministerstwo, mamy różnego rodzaju umowy z dostawcami technologii, takie coś jest w naszej dyspozycji. Natomiast powiedzieliśmy sobie w ten sposób: dopóki nie będzie pewności, jaka technologia będzie do tego potrzebna, jaka technologia będzie do tego wykorzystana, będziemy bardzo mocno ostrożni i będziemy pilnować każdej złotówki. Również z tego powodu, żeby uniknąć jakiejś kontrowersji czy dyskusji na temat, dlaczego ta, a nie inna technologia. Dopiero po sprawdzeniu, zweryfikowaniu tego. Stąd nasze szerokie podejście, to co powiedziała pani dyrektor Bender – interdyscyplinarność różnych dziedzin zarówno ze środowiska wewnętrznego ministerstwa, sądów powszechnych, tak żeby to było również bardzo transparentne w każdym zakresie naszych działań. Mówiąc krótko – wytłumaczymy się z każdego naszego kroku.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Jeszcze, panie przewodniczący?

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):

Nie.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę. Przepraszam, jeszcze minister Standerski wcześniej się zgłaszał do głosu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Dariusz Standerski:

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Wyzwanie, które zostało słusznie zaadresowane przez pana posła Zandberga i panów przewodniczących będzie również rozpatrywane przez Wysoką Komisję, bo zgodnie z załącznikiem do aktu o sztucznej inteligencji, wspomaganie organu sądowego przy pomocy systemów sztucznej inteligencji należy do systemów wysokiego ryzyka i naszym zadaniem będzie dookreślenie tej definicji wspomagania organu sądowego, wyznaczenie granic w tym zakresie. Więc przed nami jeszcze dokładna dyskusja i opracowanie ram prawnych w tym zakresie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Proszę bardzo.

Członek Stowarzyszenia ELKApw Joanna Karczewska:

Nazywam się Joanna Karczewska. Jestem absolwentką Wydziału Elektroniki Politechniki Warszawskiej, zajmuję się cyberbezpieczeństwem, bezpieczeństwem informacji i ochroną danych osobowych. Jestem certyfikowanym audytorem systemów informatycznych i kilkukrotnie audytowałam bezpieczeństwo informacji w sądach powszechnych, stąd temat bardzo mnie interesuje. Do tego co państwo dzisiaj mówili, podchodzę z zawodowym sceptycyzmem. Mam nadzieję, że w swoich opracowaniach uwzględniacie państwo tak zwane worst case scenario, czyli najgorsze przypadki. Uczulam na to, bo sama w tej chwili jestem w sporze. Mam konto na Portalu Informacyjnym Sądów Apelacji Warszawskiej – teraz chyba Wrocław prowadzi wszystkie portale – i tam oglądałam sobie różne sprawy. Ostatnio dostałam informację, że mam nową czynność w sprawie, która została już ho, ho, ho dawno temu zamknięta. Więc zalogowałam się do sytemu, nie mogłam znaleźć nowej czynności, zgłosiłam to i od dwóch tygodni trwa głęboka cisza. Zatem jestem bardzo ciekawa, jak państwo zapewnicie rozwiązywanie właśnie najgorszych scenariuszy. Czy użytkownicy zostaną sami, czy też faktycznie będzie prowadzona wyjaśnialność na każdym etapie. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo proszę o odpowiedź, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Bardzo dziękujemy pani za ten głos. Natomiast muszę stanowczo zaprotestować, że przez pryzmat jednego przypadku, który pani zgłosiła, oczywiście bardzo chętnie pomożemy pani w wyjaśnieniu tego zagadnienia…Portal Informacyjny – jak słusznie pani zauważyła – jest prowadzony przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w ramach powierzenia, na podstawie zarządzenia ministra sprawiedliwości. Taką mamy konstrukcję, że współpracujemy również z sądami apelacyjnymi i ta kwestia rzeczywiście leży w gestii Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Jeżeli pani pozwoli, to poprosimy o jakąś dodatkową informację, bo jak pani wspomniała, dokonała pani zgłoszenia. Poprosimy o jego numer i chętnie pani pomożemy w tym zakresie. To à propos portalu informacyjnego. Chciałbym podkreślić, że przez pryzmat jednego zgłoszenia, nie możemy mówić o jakichś, powiedzmy, nieprawidłowościach w całości tego rozwiązania. Nasz Portal Informacyjny ma się bardzo dobrze. Pracujemy od grudnia 2021 r. do chwili obecnej. Dokonano prawie 14 mln doręczeń dla pełnomocników zawodowych, radców i adwokatów. Osoby zainteresowane jako strona również mogą posiadać konto w naszym portalu. W takiej sytuacji, o której pani wspomniała, oczywiście zachęcam do kontaktu z nami. Pomożemy, sprawdzimy. My jako Departament Informatyzacji Rejestrów Sądowych nadzorujemy również informatyzację. Każda tego typu informacja jest nam bardzo potrzebna, żeby doskonalić nasze usługi. Jeżeli w toku rozwiązywania zgłoszenia doszło do jakichś zaniechań, to oczywiście z wielką przyjemnością to wyjaśnimy i udzielimy pani wsparcia.

Wracając do początku pani wypowiedzi związanej z pani rolą i z tym, czym się pani zajmuje, to oczywiście temat audytowania bezpieczeństwa jest tu bardzo ważny. Wiąże się on z tym – za chwilę o tym powiem – że w ustawie horyzontalnej z ubiegłego roku, pojawiła się odpowiedzialność dyrektorów sądów apelacyjnych za informatyzację na tere-

nie całej apelacji. Czyli nie mówimy „sąd rejonowy, dyrektor", „sąd okręgowy, dyrektor", „sąd apelacyjny, dyrektor" w osobnym bycie, tylko dyrektor sądu apelacyjnego ma odpowiadać za całą informatyzację na poziomie całej apelacji, oczywiście we współpracy z Ministerstwem Sprawiedliwości i naszym departamentem.

Poza tym obowiązkiem, od stycznia 2024 dokonaliśmy bardzo istotnej zmiany organizacyjnej. W 2023 r. uruchomiliśmy przedsięwzięcie nazywane centralizacja kadr IT. Co to znaczy? Dokonaliśmy zmiany pracodawcy i wszyscy pracownicy zajmujący się szeroko rozumianą informatyką – przez spektrum wszystkich specjalności – podlegają pod dyrektora sądu apelacyjnego. Ułatwia nam to zarządzanie informatyzacją w ogóle, a bezpieczeństwem w szczególności. Pozwoli nam to też dokonać takiego wglądu – i to się, drodzy państwo, dzieje w tej chwili – w taki stan rzeczy, jaki występuje w poszczególnych sądach. Natomiast muszę też od razu państwa poinformować, że jesteśmy po cyklu rozmów z NASK-PIB – może będę używał skrótu – właśnie w zakresie wsparcia i wykorzystania ich pełnego profesjonalizmu, po pierwsze – w ujednoliceniu dokumentacji bezpieczeństwa w całym sądownictwie powszechnym. Wielkie, ogromne przedsięwzięcie, które będzie wiązało się z tym, że sądownictwo powszechne uzyska spójną, jednolitą, zarządzalną dokumentację bezpieczeństwa w każdym z tych systemów. Jeżeli pani miałaby ochotę i chciałaby uczestniczyć w takim przedsięwzięciu, to zapraszamy do kontaktu. Chętnie skorzystalibyśmy z pani doświadczenia i wiedzy. Jesteśmy otwarci na współpracę. Formuła do uzgodnienia – nie dzisiaj, bo nie to jest przedmiotem naszej Komisji.

Natomiast my oczywiście o tym szeroko rozumianym bezpieczeństwie…Nie wspomniałem, drodzy państwo, o infrastrukturze. Musimy wziąć też pod uwagę całe bogactwo różnego rodzaju rozwiązań, serwerów, urządzeń sieciowych, switchy, macierzy, bibliotek taśmowych i mógłbym tu jeszcze długo wymieniać ich rodzaje. Wspomniany NASK będzie nam w tym pomagał po to, żeby faktycznie dokonać takiego przeglądu, takiej inwentaryzacji wszelkiego rodzaju aktywów i potem zaprojektować roadmapę, która doprowadzi do pełnej jednolitości celem zachowania najwyższych standardów bezpieczeństwa teleinformatycznego. Nie tylko w kontekście sztucznej inteligencji, ale w ogóle.

Tak że, drodzy państwo, w sądownictwie powszechnym w tym zakresie dzieje się i będzie się działo bardzo dużo. Dziękuję bardzo.

Zastępca dyrektora Biura Cyberbezpieczeństwa MS Natalia Bender:

Panie przewodniczący, czy ja jeszcze mogę domówić?

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Oczywiście, proszę bardzo.

Zastępca dyrektora Biura Cyberbezpieczeństwa MS Natalia Bender:

Mam ten zaszczyt pracować z zespołem osób, które są zupełnie z tyłu, wtedy kiedy nic się nie dzieje, nie widać ich. Natomiast to cyberbezpieczeństwo każdego dnia zyskuje szczególne znaczenie. Chciałabym też powiedzieć, że pod kątem cyberbezpieczeństwa my, jako Biuro Cyberbezpieczeństwa Ministerstwa Sprawiedliwości zarządzeniem pana ministra, tworzymy Zespół do spraw Cyberbezpieczeństwa w sądach apelacyjnych. Co to oznacza? To oznacza, że mamy cykliczne spotkania z wyznaczonymi osobami z tych sądów, po to by wymieniać się informacjami i potrzebami związanymi z tym szeroko rozumianym bezpieczeństwem i wspólnie ustalamy rożnego typu standardy, wytyczne. Więc to też jest już forma przygotowywania się do budowy tak newralgicznych i tak ważnych rozwiązań. Bardzo dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję, pani dyrektor. Bardzo proszę.

Ekspert Konfederacji Lewiatan Michał Jaworski:

Dziękuję bardzo. Dzień dobry państwu, Michał Jaworski. Reprezentuję Konfederację Lewiatan. Widzę tutaj szansę na zrobienie jednej rzeczy w mojej trochę innej roli, to znaczy jako członka Grupy Roboczej do spraw Sztucznej Inteligencji przy Ministerstwie Cyfryzacji. Temat wykorzystania sztucznej inteligencji w wymiarze sprawiedliwości był już opracowywany i pierwsze opracowanie powstało pod koniec ubiegłego roku. Ono było budowane stricte przez prawników. Natomiast na podstawie tego, co razem ze współ-

pracownikami pokazywał pan dyrektor oraz tego, co pokazywał pan minister cyfryzacji, a również biorąc pod uwagę głos pana przewodniczącego Napieralskiego wskazujący na to, że wręcz można myśleć o podkomisji, która zajmowałaby się wyłącznie tym tematem, to korzystam z tego, że zarówno pan minister, pod którego opieką znajduje się GRAI, jak i pan dyrektor jesteście na sali i mam propozycję, żebyśmy powołali podgrupę w ramach Grupy Roboczej do spraw Sztucznej Inteligencji i wykorzystali tych wszystkich ekspertów, którzy pracują po to, żeby wam pomóc. Jeżeli widzę, że pan dyrektor kiwa głową, to już jestem szczęśliwy. Patrzę się na pana ministra…

Sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Dariusz Standerski:
To ja też kiwam głową.

Ekspert Konfederacji Lewiatan Michał Jaworski:
Bardzo dziękuję. Jak to pan dyrektor mówi, coś się na tej Komisji udało dzisiaj załatwić. Bardzo serdecznie dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):
Nawet ja kiwnąłem głową. Pełna zgoda, jak państwo widzicie. Bardzo proszę, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:
Jeżeli mogę się odnieść, to bardzo dziękuję panu za taką deklarację. Oczywiście z panem ministrem Standerskim rozmawialiśmy wcześniej na temat grupy GRAI. Musimy dokonać pewnych małych reasumpcji i rezultatów pracy tego…

Sekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Dariusz Standerski:
Reasumpcje były w zeszłej kadencji, panie dyrektorze.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:
Ja nie jestem politykiem, ok dobrze, proszę wybaczyć, nie będziemy tutaj w to…

Poseł Janusz Cieszyński (PiS):
A jak to było z przewodniczącym Suchoniem na innej komisji, panie ministrze? Zwyczaje ciągle te same.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:
Przepraszam bardzo, ale nie chciałbym uczestniczyć w tym…

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):
Kontynuujemy merytoryczną dyskusję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:
Tak jest, dokładnie, bo nie jesteśmy politykami i nie zajmujemy się tym. Natomiast chciałbym podkreślić, że rzeczywiście zawiązując jeszcze bardziej ścisłą współpracę z Ministerstwem Cyfryzacji, musimy zintensyfikować te wspólne działania.

Wrócę jeszcze do tego, bo pan przedstawił się jako przedstawiciel Lewiatana. Chciałbym zwrócić uwagę, że my mamy aktywność w stosunku do przedsiębiorców również przez nasz Krajowy Rejestr Sądowy, gdzie państwo jako przedsiębiorcy też bardzo aktywnie uczestniczycie w naszej konferencji, którą zorganizowaliśmy, co prawda już dawno temu, bo w 2021 r., ale tam również deklarowaliście państwo stały udział. Niebawem będziemy budować taki interdyscyplinarny zespół składający się zarówno z sądów, jak i Ministerstwa Sprawiedliwości i zakładamy również, że przy bardzo dzielnym uczestnictwie naszego otoczenia zewnętrznego i interesariuszy jak przedsiębiorcy, którzy będą korzystali z naszego Rejestru Sądowego. W związku z tym, z drugiej strony też możemy skierować i ponowić zaproszenie, bo ta konferencja, która miała miejsce jesienią 2021 r. przyniosła bardzo fajne rezultaty i cały czas jesteśmy otwarci na współpracę.

Drodzy państwo, wspomnę jeszcze, że jako pełnomocnik ministra sprawiedliwości do spraw informatyzacji mogę troszkę łatwiej nawiązywać takie kontakty. Oczywiście pan minister sprawiedliwości jest informowany o wszelkich naszych ruchach, naszych propozycjach, naszych planach, niemniej jednak uważamy, że bezpośredni dostęp do ekspertów czy do departamentów, które merytorycznie zajmują się tymi tematami, bardzo

ułatwia taką współpracę i wpływa na jeszcze lepsze postrzeganie naszej pracy i naszego resortu. Dziękuję bardzo.

Ekspert Konfederacji Lewiatan Michał Jaworski:

Teraz ja kiwam głową.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo mnie to cieszy, że jest pełna zgoda i że jest chęć współpracy strony społecznej ze stroną rządową. Między innymi w tym celu zapraszamy stronę społeczną, żeby wyrażała swoje zdanie.

Kto z państwa chciałby jeszcze zabrać głos? Bardzo proszę.

Wiceprzewodniczący Komitetu Przełomowych Technologii Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Maciej Lewandowski:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Maciej Lewandowski, Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji, wiceprzewodniczący Komitetu do spraw Przełomowych Technologii, a z panem Michałem Jaworskim dzielimy członkostwo w GRAI.

Dobra prezentacja. Panie dyrektorze, bardzo mnie ucieszyło położenie nacisku na edukację, bo PIIT jak mantrę powtarza tezę o luce kompetencyjnej na rynku, w administracji rządowej i we wszelkich możliwych zawodach w zakresie sztucznej inteligencji. Nie wiem, czy uda się tę lukę kompetencyjną wypełnić tylko artykułami na stronie si-dla-sprawiedliwości i czy nie trzeba będzie podjąć bardziej zdecydowanych działań w zakresie pozyskiwania wysokiej klasy fachowców z zakresu baz danych, modeli sztucznej inteligencji. Ale zapewne dyrektor Wiśniewski nie chciał opowiadać o kuchni.

Wydaje się też, że z wrodzonej skromności, albo nie chcąc nadmiernie szokować pana posła Zandberga, dyrektor Wiśniewski nie powiedział, że w Ministerstwie Sprawiedliwości robotyzacja działa w Krajowym Rejestrze Karnym. Uratowała Krajowy Rejestr Karny przed zapaścią organizacyjną, budżetową, a setki tysięcy obywateli przed kłopotami na rynku pracy i w zamówieniach publicznych. Ten przykład funkcjonującej już, prostej robotyzacji w KRK potwierdza słuszność przyjętego kierunku.

Chciałbym odnotować, że bardzo nam się podoba takie ostrożne podejście do wykorzystywania sztucznej inteligencji, czyli rozpoczęcie od tak zwanej słabej sztucznej inteligencji, czyli to, co tutaj mamy – indeksowania i kategoryzowania dokumentów, rejestracji spraw, bo rzeczywiście nie wiąże się to ze wspomaganiem wyrokowania, czyli podejmowania decyzji przez sąd.

Mam nadzieję, że więcej co do całej koncepcji, celów, sposobu realizacji informatyzacji z tym zakresie sztucznej inteligencji dowiemy się ze strategii informatyzacji, którą zapowiedział pan dyrektor. Na dzisiaj możemy odnotować ogrom pracy organizacyjnej, która odpowiada bardzo ważnemu paradygmatowi, mianowicie nie da się zrobić informatyzacji – zwłaszcza jeżeli włączymy w to sztuczną inteligencję – siłami informatyków. Muszą w to być włączone – tak jak mówił pan dyrektor – i departamenty biznesowe ministerstwa, i różnego rodzaju środowiska naukowe, techniczne, prawnicze, i wszystkie inne. Dopiero w ten sposób uda się zbudować model informatyzacji, który po prostu poprawi efektywność działania sądu jako organizacji i jako ciała, które sprawuje wymiar sprawiedliwości. Oczekiwałbym tego też na tych dalszych etapach, do których odnosił się pan minister Standerski wspominając o załączniku 3, ale rozumiem, że kiedy już powstanie organ do certyfikacji systemów AI wysokiego ryzyka, czyli tych systemów AI, które są wspomaganiem wyrokowania, a nie pracy sądu jako działalności procesów administracyjnych, to wtedy będziemy o tym rozmawiać i że jednak takie systemy będą wykorzystywane do jakości i spójności decyzji sądowych. Bo indeksowanie i kategoryzowanie dokumentów, kropka – co to oznacza? Czy to się ograniczy do nadania prawidłowego numeru sprawie, do przypisania do właściwego wydziału, czy też Ministerstwo Sprawiedliwości myśli już o tym, żeby na przykład na tej bazie i dysponując oczywiście dostępem do danych – bo to chyba też jest problem – pójść w kierunku identyfikowania spraw powiązanych albo spraw podobnych, do czego będzie już nam potrzebny mocniejszy model sztucznej inteligencji. Ale być może powinno to być w planach na kolejnych etapach.

Jeżeli chodzi o inne kwestie, które pojawiły się w dyskusji, to pan przewodniczący Cieszyński wspomniał o aplikacjach służących na przykład do określania kosztów sądowych itd. W tej chwili sytuacja przedstawia się następująco. W Rejestrze Rady Europy są zarejestrowane trzy aplikacje wspomagające polski wymiar sprawiedliwości: jedna prywatna – do liczenia kosztów w pozwie – i dwie państwowe, publiczne – jedna to jest SLPS, czyli System Losowego Przydziału Spraw, a druga to jest system anonimizacji spraw, ale dla sądownictwa administracyjnego. W tym kontekście pojawiają się dwa pytania. Pierwsze związane z tym, o co zapytał pan poseł Cieszyński. Jakiś czas temu grupa sędziów opracowała bardzo dobre arkusze Excelowe do wyliczania kosztów, alimentów, podziału spadku w sprawach rodzinnych i spadkowych. Czy tego rodzaju arkusze zostały wdrożone w sądownictwie powszechnym? Czy przez Departament Biznesowy jest zapewniona ich aktualizacja? I czy sędziowie mają możliwość korzystania z nich?

I druga rzecz. Oczywiście dziś rozmawiamy o sądownictwie powszechnym, ale jeżeli na przykład w bazie Rady Europy jest aplikacja do anonimizacji danych sądownictwa administracyjnego, a nie ma analogicznej działającej aplikacji do sądownictwa powszechnego, to znaczy, że z koordynacją działania – a państwo mówili również o potrzebie wykorzystywania nawzajem oprogramowania, które powstanie – chyba jest coś nie tak. Ta koordynacja, tak jak mówił pan dyrektor Wiśniewski, powinna być poprawiona w ramach sądownictwa powszechnego, ale również między sądownictwem administracyjnym i powszechnym.

Co do anonimizacji danych – chyba bym się nie zgodził z tą koncepcją podejścia do anonimizacji danych, to znaczy uprzedniej anonimizacji danych. I myślę, że otrzymaliśmy – chociażby rano – bardzo ważną wskazówkę od prezesa UODO, żeby jednak pomyśleć nad tym, aby trenowanie modeli sztucznej inteligencji mogło być dodatkowym celem przetwarzania danych, ażeby uniknąć kolizji z RODO. W takiej sytuacji, jeżeli na etapie trenowania modelu zostałaby zapewniona właściwa ochrona danych osobowych, a wynik działania tego treningu nie pozwalałby na identyfikację żadnej osoby, to pójście w kierunku bardzo kosztownej uprzedniej anonimizacji danych osobowych w tych wszystkich milionach wyroków chyba jest jakimś rozwiązaniem sytuacji, bo jako podatnik nie chciałbym, żeby sztuczna inteligencja była wdrażana na zasadzie „koszty nie grają roli".

A co do specjalistycznego sądu – rzeczywiście rano na Komisji pojawił się taki postulat, tylko powstaje pytanie. Jeżeli sztuczna inteligencja jest wykorzystywana praktycznie w każdym obszarze aktywności społecznej to oznacza, że pojawi nam się w każdym rodzaju spraw: z prawa pracy, w sporach gospodarczych, sporach rodzinnych i wszystkich innych postępowaniach spornych, I teraz, czy rzeczywiście wyjściem jest stworzenie specjalistycznego sądu, bo jest w sprawie element określonej technologii – bo sztuczna inteligencja to jest tylko technologia – czy też należy jednak zainwestować w jakieś specjalistyczne ciało, nie wiem, może na bazie Instytutu Sehna z Krakowa, które wspierałoby sąd orzekający w sprawach gospodarczych, prawa rodzinnego i innych w zakresie zidentyfikowania problemów czy też zarzutów, które osoby zgłaszają, a związanych z nieprawidłowym działaniem modelu sztucznej inteligencji.

Myślę, że zakończyłbym tak – dobrze, że to wszystko się dzieje. Dobrze, że ten program wystartował, że jest szeroka koalicja. Liczę na odpowiedź pana dyrektora w sprawie arkuszy Excela. To raz. Dwa, czy wszystkie sądy powszechne – bo słyszeliśmy tutaj o strategii e-Justice – są już podłączone do unijnych systemów teleinformatycznych obsługujących współprace w sprawach karnych, jak również doręczanie dokumentów w postępowaniu cywilnym oraz pomoc w przeprowadzeniu dowodów w postępowaniu cywilnym.

I to by chyba było na tyle, bo sądzę, że jeszcze wrócimy do dyskusji na temat sztucznej inteligencji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Panie dyrektorze, proszę o odniesienie się.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Pan przewodniczący podniósł bardzo dużo wątków i próbując sobie zrobić pewną reasumpcję mam nadzieję, że uda mi się odnieść do tych wszystkich elementów.

Narzędzia Excelowe – świetnie, tak, drodzy państwo, ale cytując pana posła Zandberga, chyba nie o narzędzia Excelowe chodzi. Nie chcielibyśmy upowszechniać Excela, który jest, powiedzmy, na poziomie wiedzy podstawowym, nawet uczniów szkół średnich itd. Raczej nie o Excela chodzi. To po pierwsze. Skoro narzędzie istnieje – no dobrze, jest to kwestia jakiegoś upowszechnienia i rzeczywiście można o tym pomyśleć.

Wrócę teraz na chwilkę do pana przewodniczącego Cieszyńskiego, który wspomniał o kwestiach frankowych. Pan minister sprawiedliwości powołał pełnomocnika do spraw konsumenckich i zadaniem tego pełnomocnika jest przedstawienie propozycji rozwiązań frankowych. Jest to poza moją aktywnością, aczkolwiek współpracujemy z panią pełnomocnik i wiem, że są czynione rozwiązania, które też mają wesprzeć sądownictwo. Czy o taką kalkulację panu przewodniczącemu z mojej lewej strony chodziło? Bo odniósł się pan do przewodniczącego Cieszyńskiego. Tutaj raczej widzę potencjał w tym zakresie, żeby wesprzeć jakimiś rozwiązaniami sądy zajmujące się kwestiami frankowymi. Ale chciałbym poczekać i chyba wszyscy chcielibyśmy poczekać raczej na kompleksowe podejście, które – zakładamy – pojawi się w wyniku pracy powołanego przez pana ministra sprawiedliwości pełnomocnika do spraw konsumenckich.

Kwestie anonimizacji – mamy narzędzia do anonimizacji. Te narzędzia znajdują się również w Ministerstwie Cyfryzacji, jak wiemy gdzieś tam są dostępne. W związku z tym reużywalność to jest nasze bardzo ważne słowo, które – biorąc pod uwagę terminologię z budowy systemów teleinformatycznych – tak, nie będziemy wyważać otwartych drzwi, będziemy korzystać z rozwiązań, które istnieją poprzez ich ulepszanie. Przykładem może być nasza współpraca z Prokuraturą Krajową, gdzie bardzo szeroko będziemy chcieli skorzystać z doświadczenia Systemu Digitalizacji Akt o nazwie PROK-SYS, uzyskamy kody źródłowe i ponownie w ramach dzielenia się, w ramach Skarbu Państwa, elementami, które zostały wyprodukowane. Będziemy z tego korzystać. Taka teza, że w tym zakresie koszty się nie liczą, jest nieuprawniona. Dlatego bardzo bym prosił o wzięcie pod uwagę tej kwestii, że liczymy każdą złotówkę podatnika, jesteśmy odpowiedzialni pod kątem dyscypliny finansów publicznych, gospodarności i racjonalności gospodarowania. Tak że proszę przyjąć taką uwagę, panie przewodniczący.

Jeżeli chodzi o kwestie…Było szeroko, chyba nie jestem w stanie teraz dokładnie zinwentaryzować pytań, ale wrócę do prezentacji, którą przedstawiłem. Wydaje mi się, że pan przewodniczący źle zrozumiał intencje naszego dzisiejszego wystąpienia. Nie mówimy o skończonej liczbie zastosowań, które są wymienione na tym slajdzie, ale mówimy o propozycjach, od których zaczynamy pracować po to, żeby zaczynać od rozwiązań prostych, wykazywać, że jest to możliwe itd. Wspieranie naszych użytkowników na pewno nie skończy się tylko na tych dwóch kwestiach wymienionych na slajdzie.

Tyle udało mi się zapamiętać. Mam nadzieję, że kompleksowo. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Proszę, jeszcze w odniesieniu… Tak?

Wiceprzewodniczący Komitetu Przełomowych Technologii Polskiej Izby Informatyki i Telekomunikacji Maciej Lewandowski:

Tylko ad vocem. Nie mówiłem, że kończy się na tych rozwiązaniach, tylko że gdzieś powinna być kontynuacja, którą pan zapowiedział i powiedziałem, że mam nadzieję, że zobaczymy to wszystko w strategii informatyzacji. Tak że myślę, że się dobrze rozumiemy. Dziękuję.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

No to fajnie, że sobie to wyjaśniliśmy. Jesteśmy w spójności. Pan przewodniczący korzysta również z naszego wcześniejszego wspólnego doświadczenia. Był również pracownikiem Instytutu Sprawiedliwości, mieliśmy okazję współpracować, tak że myślę, że etap wcześniejszej współpracy, który mamy za sobą, był bardzo fajny i teraz z innej perspek-

tywy pan przewodniczący aktywnie i z powodzeniem będzie z nami współpracował. W takim czy innym wydaniu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Dziękuję. Kto z państwa? Proszę bardzo.

Koordynator e-Izby ds. AI Izby Gospodarki Elektronicznej Rafał Wieczerzak:

Dzień dobry bardzo. Wieczerzak Rafał, Izba Gospodarki Elektronicznej. Jestem koordynatorem do spraw sztucznej inteligencji. Chciałem zapytać o obszar digitalizacji sądownictwa, konkretnie o takie dwa przypadki. Chciałem zapytać, czy trwają prace – i jeżeli tak, to kiedy mniej więcej określają państwo w ministerstwie, że to można zrobić. Po pierwsze, możliwość elektronicznego wnoszenia pism procesowych do sądów powszechnych – w sądach administracyjnych już możemy przez ePUAP.

W drugim przypadku, jeżeli chodzi o elektroniczny rejestr fundacji rodzinnych i o cały proces rejestracji fundacji rodzinnych. Obecnie wróciliśmy do bardzo klasycznego modelu, cały proces jest prowadzony papierowo. Rejestracja fundacji rodziny trwa obecnie ok. 6 miesięcy, więc tutaj też widzimy, że możemy zastosować, nie sztuczną inteligencję, ale digitalizację w takiej trosce o obywatela.

Druga rzecz, bardzo mnie zainteresowało to…

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Trzecia.

Koordynator e-Izby ds. AI Izby Gospodarki Elektronicznej Rafał Wieczerzak:

Trzecia rzecz, przepraszam. Ma pan rację. Trzecia rzecz – bardzo mnie zainteresowało to indeksowanie i kategoryzowanie dokumentów EPU 3.0. To faktycznie jest bardzo istotne, bo Elektroniczne Postępowanie Upominawcze jest w pełni zdigitalizowane. Natomiast chciałem poddać pod rozwagę, czy ten obszar można byłoby jeszcze zastosować w postępowaniach rejestrowych, bo wydaje mi się, że tutaj też przyniosłoby wymierne korzyści. Dziękuję bardzo.

Dyrektor departamentu MS Zbigniew Wiśniewski:

Jasne, dziękuję bardzo. Odpowiadamy na te trzy pytania po kolei.

W kwestii wnoszenia pism czekamy na decyzję kierownictwa. Nasze kierownictwo dostało w tej sprawie notatkę, czekamy na decyzję. Zakładamy, że przez nasze rozwiązanie pt. Portal Informacyjny, w rezultacie pozytywnej decyzji kierownictwa uda się uzyskanie funkcjonalności pozwalającej na wnoszenie pism do sądów w jakimś tam katalogu. Jak państwo wiecie, już powiedziałem dzisiaj we wcześniejszym wystąpieniu, nasz Portal Informacyjny z powodzeniem realizuje funkcję doręczeń dla pełnomocników zawodowych. Powiedziałem o liczbach, nie wspomnę o kwocie, bo jest gigantyczna. Bardzo mocno poprawiamy, bo pełnomocnicy zawodowi, to znaczy adwokaci i radcowie prawni – tak jak kontaktujemy się z Naczelną Radą Adwokacką, z Krajową Izbą Radców Prawnych, z profesorem Chróścikiem, z profesorem Rosatim – nie wyobrażają sobie pracy w innym modelu w sądownictwie powszechnym. Tak że mamy takie propozycje, czekamy na decyzję. Po prostu musimy mieć decyzję kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości.

Drugie zagadnienie dotyczące fundacji rodzinnej. Już odpowiadam. Fundacja rodzinna została powierzona do realizacji Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim. Ostatnio, przez dobre pół roku wykonało się bardzo dużo, jeżeli chodzi o wsparcie Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim. Rozwiązanie mocno wspiera i w zakresie informatycznym. Natomiast dzięki naszej ustawie horyzontalnej, która się tutaj pojawiła i o której wspomniałem, od 14 marca tego roku właśnie weszły w życie przepisy umożliwiające uczestnictwo ministra sprawiedliwości w systemach informatycznych wspierających postępowania sądowe lub inne. I tak naprawdę dopiero to otwiera nam możliwość uzyskania…I takie prace są przez nas czynione we współpracy z Sądem w Piotrkowie Trybunalskim, Sądem Apelacyjnym w Łodzi, pod który podlega Piotrków Trybunalski oraz z wykonawcą, który zajmuje się wsparciem informatycznym dla tego sądu. I w rezultacie w pierwszym kroku na naszej stronie internetowej prs.ms.gov.pl, czyli Portal Rejestrów Sądowych – on niebawem zmieni nazwę na Portal Resortu Sprawiedliwości – chcemy położyć dodatkowy kafelek, który będzie zatytułowany Rejestr Fundacji Rodzinnych i przez tę funkcjonalność, na razie w pierwszym etapie będzie

możliwość wyszukiwania fundacji rodzinnych. Szczegóły dostępu do akt są jeszcze przedmiotem dalszych prac.

Tak jak powiedziałem wcześniej, w tym zakresie chcemy skorzystać z bardzo bogatego doświadczenia Prokuratury Krajowej, z którą bardzo mocno współpracujemy. Prokuratura Krajowa wykonała gigantyczną pracę związaną z digitalizacją akt prokuratorskich i z tego ich doświadczenia bardzo mocno będziemy chcieli skorzystać. Również przez reużywalność tego rozwiązania, które istnieje w prokuraturze. Krótko mówiąc, będziemy mieli możliwość skorzystania z kodów źródłowych, które są w posiadaniu Skarbu Państwa. Tak że na pewno będzie wsparcie w tym wąskim, jedynym sądzie, który prowadzi rejestr fundacji rodzinnych w Polsce. W pierwszym kroku na pewno w postaci publicznej wyszukiwarki dostępnej obecnie na naszym Portalu Rejestrów Sądowych.

Trzecie zagadnienie dotyczące Elektronicznego Postępowania Upominawczego 3.0 – nazwa jest taka, ale ona ma swój ukryty wewnętrzny sens dla Ministerstwa Sprawiedliwości – budujemy całkowicie nowe rozwiązania. To jest przeprojektowane od zera, oczywiście od początku stawiamy na automatyzację, na wsparcie użytkowników i integrację z systemami zewnętrznymi itd. I według naszej oceny, powtarzalność pozwów, które wpływają do pojedynczych, a najczęściej grupowych, bo to przede wszystkim grupowe pozwy mają tutaj znaczenie, gdzie pozwy przygotowują profesjonaliści i ich jakość jest bardzo wysoka…Tu jest bardzo wielkie pole do tego, żeby wesprzeć ten obszar, oczywiście w postaci sztucznej inteligencji. Niemniej jednak już teraz, nawet bez tego zastosowania, projekt, który ma zdefiniowany swój zakres, na który uzyskaliśmy dofinansowanie z Funduszy Europejskich na Rozwój Cyfrowy nie przewiduje w ścieżce projektowej wykorzystania, ale żeby nie zakłócić prac – bo to Elektroniczne Postępowanie Wykonawcze musi nam powstać – natomiast równolegle te prace również czynimy. W tym obszarze i w takim modelu jak mówiłem, drodzy państwo, wcześniej. Czyli, podkreślam raz jeszcze, to są doskonałe okazje, żeby się teraz zająć takimi tematami.

Tak że jeżeli nie wyczerpałem pańskiej ciekawości w tym zakresie, to oczywiście możemy jeszcze więcej powiedzieć na ten temat. Zachęcam również do kontaktu z nami przez sekretariat.dirs@ms.gov.pl. To jest oficjalny kontakt naszego departamentu. Jeżeli będzie dalsza potrzeba pozyskania wiedzy…A to, co pan przewodniczący podkreślał – współpraca ze stroną społeczną jest dla nas bardzo ważna i zachęcamy do kontaktu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Bartłomiej Pejo (Konfederacja):

Bardzo dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby jeszcze zabrać głos w tym punkcie? Nie widzę, w takim razie zamykam dyskusję. Bardzo serdecznie dziękuję.

Pozostał nam ostatni punkt porządku obrad – sprawy bieżące, w którym rozpatrzymy wniosek o przyznanie honorowego patronatu Komisji nad XI Kongresem Polska Chemia organizowanym przez Polską Izbę Przemysłu Chemicznego. Wniosek został wysłany na państwa sejmowe skrzynki mailowe oraz zapisany na iPadach. Dodam tylko, że od roku 2020 Komisja rokrocznie wyrażała zgodę na objęcie patronatem kolejnych edycji tego wydarzenia.

Otwieram dyskusję, Czy ktoś z państwa – z pań i panów posłów – chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. W takim razie zamykam dyskusję. Czy jest sprzeciw wobec przyznania honorowego patronatu Komisji XI Kongresowi Polska Chemia? Nie widzę, stwierdzam, że Komisja Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii objęła patronatem tegoroczną edycję Kongresu Polska Chemia.

Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny posiedzenia. Zamykam posiedzenie. Bardzo serdecznie dziękuję.